

חזון שמאלי
חדש לתל אביב-יפו
עמ' 6

גיליון 18 / 10 במאי 2023

מבצע שלום ממשלת הימין

טבח בעזה

שלושה מבכירי הג'יהאד האיסלאמי נהרגו השבוע (9.5) בעקבות תקיפת צה"ל ברצועת עזה יחד עם עשרה אזרחים, בהם חמש נשים ושלושה ילדים. בנוסף נפצעו 20 בני אדם. שני ילדיו של בכיר הג'יהאד האיסלאמי טארק עז א-דין, עלי ומיאר, נהרגו יחד עמו. בתו בת החמש של חליל אל-בהתיני, ממפקד מרחב הצפון בג'יהאד, נהרגה יחד עם אביה ואמא. קרובת משפחה נוספת של אל-בהתיני, ליילא, נהרגה גם היא. ופא גנאם, אשתו של מזכיר המועצה הצבאית של הג'יהאד, נהרגה יחד עם בעלה.

בתקיפה נהרגו חמישה אזרחים נוספים, משתי משפחות שונות. במשפחת חסואן נהרגו ד"ר ג'מאל חסואן, אזרח רוסיה ולשעבר יו"ר איגוד רופאי השיניים בעזה, אשתו מיריות ובנו יוסף, גם הוא רופא. עוד נהרגו האחיות דאניה ואימאן עדס.

חד"ש ומק"י פרסמו הודעת גינוי משותפת בכותרת "העם הפלסטיני משלם שוב את מחיר ההישרדות של ממשלת הפירומנים - נצא מיד למחאה נגד הטבח בעזה!". "העם הפלסטיני שוב משלם בדמו את מחיר הישרדותה של ממשלת הפשיסטים הפירומנים. המבצע הזה הוא תגובה לאולטימטום פוליטי של בן גביר, שדרש מתקפה אכזרית על הפלסטינים. גם לפיד וגנץ מבינים את השיקולים הפוליטיים מאחורי הטבח הנפשע הזה, אך הם בוחרים שוב לתמוך בהסלמה מסוכנת ולברך על המבצע במקום לסמן אלטרנטיבה מהותית", נאמר עוד בהודעה.

"דווקא כשהתותחים רועמים, המחאה נגד הממשלה הזו צריכה להחריף, עם מסר מאוד ברור: אין דמוקרטיה עם כיבוש, אין דמוקרטיה עם פגיעה באזרחים", הדגישו.

חד"ש ומק"י הודיעו שיציעו בפני ועדת המעקב, שורה של צעדי מחאה בחברה הערבית, ותיצור קשר עם הכוחות הדמוקרטים היהודיים כדי לצאת בקריאה חד משמעית נגד המבצע. על כך הוסיף ח"כ עופר כסיף (חד"ש) "טבח בעזה שמטרתו אחת: השארת מפלגת הזוהמה הגזענית בממשלה. הדם שנשפך, ועוד יישפך, בראשה של ממשלת הטרור הכהניסטית. נמשיך להיאבק נגד פשעי הכיבוש ולמען שלום צודק לטובת שני עמי הארץ".

תנועת שלום עכשיו גינתה את התקיפה הרצחנית ומסרה "מיליארדים לסמוטריץ", דמים לבן גביר ואלפי ילדים במקלטים בעוד סבב חסר תוחלת. זה המחיר של ממשלת הבלהות שהשתלטה על ישראל. גם הבוקר חייבים להגיד: אין ולא יהיה פתרון צבאי לבעיה מדינית".

משתתפי ההלוויה ההמונית ברצועת עזה (צילום: וואפא)

לדברי תנועת יש גבול "המתקפה באמצע הלילה, שהפרה הפסקת אש, כבר הובילה לנזק רב ועלתה בחייהם של אזרחים - ומספר הנפגעים בשני הצדדים צפוי רק לעלות. התקיפה מרחיקה כל הסכם שיכול להביא פתרון אמיתי של שלום ובטחון בין העמים. חשוב לזכור: הסיבות למלחמה הזו פוליטיות, היא הסחת דעת. המשבר בממשלה הזו ברור, והתועלת שהיא שואבת מהמלחמה ברורה. אנחנו מוחים, מתנגדים ולא ניקח חלק. כן לשלום, לא לאלימות".

הפיכה ושכרה בצידה

"מלבד מתנחלים, חרדים ופורום קהלת, יש קבוצה שמגלה עניין רב בשינוי שיטת המשטר באופן שישאיר את השלטון בידי הליכוד: מדובר באלפי אנשי עסקים שמחזירים לעטיני השלטון – קבלנים של משרדים ממשלתיים ויוזמי נדל"ן שהתעשרו בעשור האחרון בזכות קרבתם למקבלי ההחלטות במשרדי הממשלה".

גיא רולניק, "דה מרקר", 28.4

דברים בשם אומרם

מהנעשה בנושאת המטוסים האמריקאית

"מחסני הנשק והתחמושת של צבא ארצות הברית בישראל הולכים ומתרוקנים עקב המלחמה באוקראינה – ומה שאמור להיות עתודה לשעת חירום לישראל עשוי להיות לא זמין לצה"ל בעת מלחמה כוללת. לאחר שחלק מהתחמושת שנשמרה בארץ במשך שנים הועבר לסיוע לאוקראינה בקרבות נגד הפולש הרוסי, אין באופק סימן שהמלאי יחודש. אמנם מדובר בנשק השייך לארה"ב, אך בין המדינות יש הבנה שקטה שבמקרה של שעת חירום, כמו מתקפה כוללת על ישראל מכמה חזיתות, ישראל תוכל להסתייע במלאי האמריקני. הוצאת התחמושת מישראל, שהחלה כבר בינואר השנה, נמשכה עד לשבועות האחרונים בשל התמשכות המלחמה באוקראינה".

שירית אביטן כהן ואריאל כהנא, "ישראל היום", 27.4

הפתעה: דרוקר לא קיבל רבבות שקלים ממק"

"העיתונאי רביב דרוקר הגיש תביעת לשון הרע על סך 1.2 מיליון שקל נגד כנרת בראשי, ערוץ 14, רדיו גלי ישראל ורדיו קול ברמה. זאת בעקבות 'דברי שקר ולשון הרע זדוניים'. בין הנימוקים לתביעה הטענה שדרוקר עורך הרצאות במק" תמורת 20 אלף שקל להרצאה. דרוקר שולל את הטענה ומבהיר כי מדובר בשקר מוחלט. 'התובע מעולם לא הרצה בפני מק" או כל ארגון הקשור עמה, ודאי שלא קיבל תשלום כלשהו ממנה' נטען בתביעה.

יסמין גואטה, "דה מרקר", 30.4

ביום העצמאות חוגגים על הדם

"בחגיגת יום עצמאות בפארק מתחת לבית שלי: הבמה של עיריית באר שבע לציבור הדתי לאומי, בארגון סגן ראש העיריה ואיש 'עוצמה יהודית' הרב גדי מזוז, ובשיתוף מוסדות בית מוריה. ומה משמיעים שם? בין השאר את השיר 'זכרני נא', עם המילים של שמשון הגיבור: 'ואנקמה נקם אחת משתי עיני מפלשתים'. זהו השיר האהוב על כהניסטים ופורעי נוער הגבעות. השיר שהם שרו ב'חתונה השנאה' כשהם דוקרים את התמונות של בני משפחת דוואבשה שנשרפו בביתם בדומא".

רשומה של עמנואל ילין בפייסבוק, 27.4

מפטר עובדי הייטק... בגלל בינה מלאכותית

"בימים אלה אי אפשר לעבור שעה-שעתיים מבלי לשמוע על בינה מלאכותית. הטקסטים שהיא יוצרת, הכסף שהיא חוסכת, הבעיות שהיא מציפה והעובדים שהיא אוטוטו מחליפה. אולם מנכ"ל של חברת הייטק שמפטר 16% מעובדיו (ואת כל עובדיו בישראל) ומסביר זאת בהגעתו של עידן הבינה המלאכותית, כנראה שלא היה לנו. כך כתב דרו יוסטון, מנכ"ל ומייסד דרופבוקס, במכתב ששלח לעובדים בו ניסה להסביר את ההחלטה לפטר 500 עובדים ברחבי העולם".

עומרי זרחוביץ, "דה מרקר", 28.4

מכתבים

למערכת

חוק ההסדרים ונזקיו

בגיליון "זו הדרך" שפורסם ב-25 באפריל (עמ' 6) נכתב על ניירות העמדה שפרסמו חוקרי מרכז אדוה בנושא חוק ההסדרים בכל הנוגע לזכויות העובדים. אך מן הראוי להרחיב את היריעה. הצעת חוק ההסדרים חסרה התמודדות משמעותית עם הבעיה העיקרית של החברה הישראלית: אי-השוויון. וזאת שעה שאי-השוויון בא לידי ביטוי חריף ואפילו אלים בזירה הציבורית, כאשר הדיון בכל נושא הופך עד מהרה לעימות בין "העם" ובין "הפריבילגים".

לא זו בלבד שחוק ההסדרים ממעט להתמודד עם סוגיית אי-השוויון, אלא שבחלק מן המקרים הנוגעים בה הוא מציע להעמיק עוד את אי-השוויון: למשל, בהציעו המרצה של פעילות להקניית ידע טכנולוגי לחרדים, כאילו אנו מצויים עדיין בעידן שבו שורה הסללה מובהקת בין מזרחים לאשכנזים.

מבחינה זאת, ההיעדר הבולט ביותר הוא התמודדות עם בעיית התקצוב של השירותים הציבוריים – חינוך, בריאות, רווחה, דיור ציבורי, ביטחון סוציאלי. כל ישראלי וישראלית מתמודדים מדי יום עם בעיה זאת: המחסור במורות, באחיות, ברופאות, בגננות, בעובדות סוציאליות, בשוטרים, בפסיכולוגים. כל אותם שירותים שרק ממשלה יכולה להציע על מנת לאפשר לכל העם רמת חיים ואיכות חיים סבירות כאשר השוק אינו עושה זאת. שהרי האוכלוסייה המבוססת יכולה לספק לעצמה את כל אלה בכספה היא.

התמודדות מדינתית עם כל אלה פירושה הקצאה תקציבית גדולה יותר. אך הקצאה תקציבית גדולה יותר פירושה הכנסות גבוהות יותר ממסים. והנה, שר האוצר דווקא מתגאה בהפחתה משמעותית של נטל המס, מ-34.8% מהתוצר בשנת 2000 ל-30.2% מהתוצר ב-2019 (במצגת התוכנית הכלכלית ותקציב המדינה, 2023-2024). הבה נזכור: מסים נמוכים מיטיבים בעיקר עם בעלי הכנסות גבוהות.

חשיבותו של נושא אי-השוויון אינה רק ערכית אלא גם כלכלית. אי-שוויון תורם ליוקר המחיה – אותו נושא שכל פוליטיקאי לומד להישבע פומבית כי זו תהיה מלחמתו אם רק נבחר בו. כיצד? לדוגמא, שעה שמשפחות מעוטות אמצעים מתקשות לרכוש דירה, עקב המחירים הגבוהים, משפחות מבוססות מסוגלות לרכוש ולהחזיק כמה דירות, כהשקעה – ובכך לתמוך בקבלנים המתעקשים (עד לאחרונה) שלא להוריד מחירים.

ד"ר שלמה סבירסקי

מנהל אקדמי של מרכז אדוה

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

עובדי ההסתדרות מפגינים באשדוד נגד יוקר המחיה, דצמבר 2022 (צילום: ההסתדרות)

יוקר המחיה עולה והשכר נשחק

המחירים של חלק ממוצריה, ובהם פסטה ברילה שתתייקר בפעם השלישית מתחילת 2022, הפעם בשיעור של כ-10%. יצוין ששסטוביץ העלתה את מחירי מוצרי המזון בפעם השלישית: בתחילת 2022 העלתה את מחירי מוצרי המזון והטואליטיקה שהיא מייבאת בשיעור של 12%, וביוני - ב-14% נוספים. גם אסס הודיעה השבוע על התייקרות של 5% למוצרי החלב שבפיקוח, שהתייקרו באישור הממשלה, צפוי להתווסף בחודש הבא גם הלחם המפוקח. ועדת המחירים באוצר מצאה שיש להעלות את מחירו ב-5%. לחם אחיד יעלה אפוא 8.92 שקל, לעומת 7.91 שקל היום, וחלה - 6.57 שקל לעומת 6.26 שקל היום.

הסקרים לא משקרים

סקרי דעת הקהל, המתפרסמים בתדירות גבוהה בשבועות האחרונים בשלושת ערוצי הטלוויזיה, מצביעים על ארבע מגמות מרכזיות: אילו היו הבחירות מתקיימות היום, הקואליציה הימנית-קיצונית שבשלטון הייתה מאבדת את הרוב בכנסת; מעמד הציבורי של נתניהו ושל שותפיו הגזעניים, שר האוצר בצלאל סמוטריץ' ושר המשטרה איתמר בן גביר, בשפל ללא תקדים; רוב גדול של הנשאלים מתנגד להפיכה המשטרית; ושאלת היוקר ניצבת בראש דאגות הציבור הרחב – גם בקרב מצביעי הליכוד.

הציבור לא מטומטם אבל הציבור משלם. לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס), היה השכר הממוצע בחודש פברואר 12,454 שקל. זו עלייה של 3.9% לעומת פברואר 2022, אבל היא אינה משיגה את העלייה ביוקר. כלומר – מדובר בירידת השכר הריאלי. ואכן, נתוני השכר במחירים קבועים (בניכוי מדד המחירים) מצביעים כעת על שחיקת שכר של 1.2% ביחס לפברואר 2022. לפי הלמ"ס, השכר הממוצע של העובדים הישראלים (ללא פלסטינים מהשטחים הכבושים ומהגרי עבודה) עמד במאס על 13,658 שקל. זו עלייה יוצאת דופן של 7.9% לעומת השכר במאס 2022, הנובעת כנראה מהמענק של 6,000 שקל בחודש שקיבלו עובדי המגזר הציבורי במסגרת הסכם השכר האחרון. אך מענק פירוש - עליית שכר לחודש אחד בלבד. השכר כך נראה יוסיף להישחק בשנים הבאות.

ההסתדרות נטשה את המערכה (המוגבלת למדי) נגד היוקר, ואילו ראשי המחאה העוצמתית נגד ההפיכה מתעלמים מהשלכותיה המעמדיות של מדיניות הממשלה – בדיוק כפי שהם מתעלמים מהגזענות ומהכיבוש.

אפרים דויד

לפני הבחירות לא הבטיח הליכוד הפיכה משטרית. לעומת זאת זנח הבטחת בחירות מרכזית: להוריד את יוקר המחיה. הבטחה זו אף באה לידי ביטוי בשיבתה הראשונה של הממשלה, בה ציין נתניהו כי יוקר המחיה הוא הנקודה הראשונה בסדר היום. הממשלה אף איימה לכולל בחוק ההסדרים כמה מגבלות על המונופולים הגדולים.

גם קמפיין הבחירות של ש"ס התבסס על הבטחה לטפל ביוקר המחיה ובמיוחד במחירי המזון. בש"ס כונה הקמפיין "רעבים לשינוי" וכלל הברקות כמו: "גם המינוס תופח" לצד שקית קמח תופח; "כל עינב זהב" לצד מארז ענבים; "מעדן יקרלו" עם צילום של מעדן קרלו של תנובה; ועוד וסרטון מפורסם של אם העומדת בקופת הסופרמרקט חסרת אונים כאשר בנה מבקש מוצרי מזון בסיסיים, שאין בידיה את האמצעים לרכושם. נתניהו הבטיח להוריד את מחירי המזון באמצעות הורדת מיסים ומכסים. כאשר בתקופת כהונתה של הממשלה הקודמת התייקרו מחירי מוצרי החלב ב-4.9%, הפטיר נתניהו: "זה בגלל בנט, לפיד ועבאס. אנחנו נתקן".

אבל הבטחות לחוד ומעשים לחוד. תחת ממשלה הסוגדת להון המקומי והזר ושמדיניותה ניאוליברלית קיצונית ברוחו של פורום קהלת, אין זה מפתיע שהמונופולים השולטים בייבוא ובייצור המזון – חלקם בבעלות תאגידים זרים – זיהו שעת כושר להעלות מחירים, ובגדול.

ההסתדרות ניהלה קמפיין קצר נגד היוקר בשבועות הראשונים לכהונת ממשלת הימין. במסגרת זו ערכה כמה הפגנות בהשתתפות עובדיה... וזהו, הנושא נשכח. כך נותרו משקי הבית של מעמד העובדים ללא הגנה מול המתקפה הפרועה של הספקים והמשווקים, ששבו להעלות מחירים – והפעם בשיעורים דו-ספרתיים.

יבואנים ויצרנים: כולם מייקרים

גל ההתייקרויות החל בחודש מארס בהעלאת מחירי המשקאות בידי החברה המרכזית ("קוקה קולה ישראל") שבבעלות משפחת ורטהיים. בהמשך העלו מחירים תאגיד יפאורה, שבבעלות שלמה רודב ורוני גת, ותאגיד טמפו, שבבעלות חלקית של החברה הרב-לאומית ההולנדית היינקן. שלושת התאגידים הללו שולטים ביותר מ-90 אחוז משוק המשקאות המקומי. במקביל הודיעו ארבע המחלבות הגדולות על העלאת מחירי מרבית מוצרי החלב בשיעור של יותר מ-9%, וישנם מוצרים שהתייקרו ב-15%.

היבואנית דיפלומט הודיעה על העלאת מחירים בשיעור של עד 25%, ובכך הצטרפה למתחרה שסטוביץ שמעלה את

נשק לאזרחים והסתה לאומנית באחריות לרצח בגלבו נושאת הממשלה

אלפים השתתפו בהלווייתו של דיאר עומרי (19) שנרצח השבוע (7.5) בעקבות ויכוח בכביש בגלבו. עומרי נרצח בכניסה לכפרו סנדלה. דניס מוקין, בן 32 מהיישוב השכן גן נר, הוא החשוד ברצח. לבד מרצח, חשוד מוקין גם בנהיגה בשכרות, בנהיגה בזמן פסילת רישיון ובשיבוש הליכי חקירה. בריאיון לרשת ב' אמר דודו של דיאר עומרי: "אחרי שהממשלה הימנית הגיעה, ביקשו שכל אחד שיש לו נשק – שילך איתו. הבחור שירה ביצע את העבודה שלו בנאמנות. מה שאמרו לו – עשה. ככה מכניסים את השנאה. אתם מכניסים את השנאה לילדים שלנו". לאחר מכן, באולם בית המשפט הפנה האב אצבע מאשימה לעבר השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר: "מאז שהוא בשלטון הרציחות שלו ב-50%".

בריאיון ששודר בגלי צה"ל (9.5) אמרה חברה הכנסת עאידה תומא-סלימאן (חד"ש-תע"ל): "מי שצפה בסרטון ראה חיסול. זו עצימת עיניים להגיד שזה לא על רקע לאומני. כאשר אומרים לאנשים לשאת נשק ומסמנים כל צעיר ערבי כמפגע בפוטנציה – זה רקע לאומני".

מאוחר יותר הוסיפה: "הממשלה נושאת באחריות ישירה לרצח. יש מסע הסתה מתמיד נגד האוכלוסייה הערבית, והממשלה מעודדת את האזרחים היהודים לשאת הנשק. הרוצח לא ירה מתוך פחד. הצעיר הערבי היה בדרכו חזרה למכונית, ובכל זאת הנהג השני ירה בו. כך נראה חיסול. השרים, המפכ"ל וראש הממשלה מכינים את הקרקע למקרים כאלה. הגיע הזמן לומר בצורה ברורה: שר הביטחון הלאומי והמפכ"ל שלו נכשלו".

בתשובה לשאלה אם על המפכ"ל להתפטר, השיבה ח"כ תומא-סלימאן: "בוודאי. אדם שחושב שלהרוג אחד את השני זה בדם שלנו, הערבים, ודאי לא ינקוף אצבע כדי לעצור את הפשיעה. הוא רואה אותה כעניין תרבותי – אולי הוא יבקש משר התרבות להתערב? מפכ"ל שטוען שהתרבות הערבית גורמת לנו לרצוח זה את זה, מה אדרוש ממנו חוץ מלהתפטר?". בסיום הדגישה: "לא מספיק לדבר על דמוקרטיה. הגיע הזמן שנשכיח את המדינה, עד שכולם יתעוררו ויבינו שחיי הצעירים הערבים אינם הפקר".

בג"ץ דחה את העתירה לגירוש תושבי הכפר חאן אל-אחמר

בית המשפט העליון, בשבתו כבג"ץ, דחה השבוע (8.5) את העתירה של עמותת המתנחלים "רגבים" נגד המדינה בדרישה להוציא לפועל את הצווים להריסת הכפר הפלסטיני חאן אל-אחמר ולגרש את תושביו. חאן אל-אחמר שוכן בשטחים הכבושים, מזרחית לירושלים, בין ההתנחלויות כפר אדומים ומישור אדומים. בכפר מתגוררות מאות משפחות ערביות-בדואיות שגורשו מהנגב בשנות ה-50.

השופטים החליטו כי "דין העתירה להידחות". הם קבעו: "בנסיבות אלו, העתירה שלפנינו מיצתה את עצמה. כל שנוכל לתת לעותרת הוא הכרזה כי המאחז נבנה שלא כדין ועל כן הוא בר-פינוי ובר-הריסה". כמו כן הוטלו על העמותה "רגבים" הוצאות בית משפט בעלות של 20 אלף שקל.

זו תפנית בעמדת בג"ץ, שעד כה העניק למדינה רק ארכות בהגשת התשובה לעתירה. השבוע הודיע כי מועד הפינוי נתון לשיקול דעתה. עמותת המתנחלים רגבים פנתה כל כמה חודשים לבג"ץ במטרה לזרז את הפינוי ולגרש את תושבים מבתיים. כעת נראה שעתירות בנושא בזמן הקרוב יהיו חסרות משמעות ויידחו על הסף.

השופטים תלו את השינוי בעמדתם בדיון שהתקיים בשבוע שעבר בהשתתפות היועץ לביטחון לאומי צחי הנגבי שהציג "חומר חסוי" שלטענת המדינה לא מאפשר את פינוי המאחז בעת הזו. לדברי השופט שטיין, "אחרי שקראנו את מה שקראנו, ושאלנו את מה ששאלנו, נחה דעתנו כי טעמים אלה, בלי יוצא מן הכלל, קשורים לענייני ביטחון ויחסי החוץ של המדינה וכי יש בהם כדי להצדיק את עמדתם הנוכחית של משיבי המדינה בנוגע למאחז".

הצעה דחופה של ח"כ כסיף לתקצוב 'כנפיים של קרמבו'

התנועה "כנפיים של קרמבו", המקיימת פעילות לילדים ונוער עם צרכים מיוחדים בשילוב ילדים ובני נוער ללא צרכים מיוחדים, הודיעה השבוע (7.5) על ביטול מחנות הקיץ שלה עקב קשיים תקציביים. במכתב להוריי החניכים ציינה התנועה את הירידה בתמיכת משרדי הממשלה בפעילותה.

"לצערו ולאכזבתנו הרבה, התמיכה של משרדי הממשלה השונים ירדה משמעותית. הדבר מוביל אותנו אל סף משבר תקציבי ותרומי המאלץ אותנו לקבל החלטות קשות ומורכבות כדי להבטיח את המשך קיום פעילות התנועה. אי לכך, וכצעד ראשון, אנו נאלצות להודיע שלא נקיים השנה את מחנה הקיץ התנועתי", נאמר בהודעה.

נוכח הקשיים הכלכליים של התנועה, הגיש ח"כ עופר כסיף (חד"ש-תע"ל) הצעה דחופה לסדר היום של הכנסת. בדברי ההסבר להצעתו כתב: "נראה שתקצוב תנועה חשובה זו לא נמצא על סדר יומה של הממשלה, המעדיפה מלחמה על פני ריווחה... במסגרת דיוני התקציב יש לכלול בו את התקצוב הסדיר של 'כנפיים של קרמבו' על מנת להבטיח את המשך פעילותה הסדירה".

התנועה, שהוקמה ב-2002, פועלת ב-92 סניפים ברחבי הארץ. לפי פרסומיה, בפעילותה משתתפים 9,000 חניכים. לפי אתר גייסטאר, המחזור הכספי של פעילות העמותה עמד ב-2021 על כ-44 מיליון שקל, מתוכם - כ-10 מיליון שקל מקורם במשרדי ממשלה שונים.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

שליח וולט (צילום מסך מתוך אתר וולט)

וולט מפטרת 500 שליחים בישראל שכירים ולא עצמאים

ממדינות אירופה, וגם במדינות מסוימות בארה"ב, קבעו בתי משפט ומחוקקים כי על חברות "חלטורה" מסוגה של וולט להעסיק את עובדיהן ישירות. זאת, מתוך הבנה כי "התקשרות עם עצמאים" היא לעיתים קרובות כיסוי על ניצול עובדים מוחלשים, ומותירה אותם ללא הגנה וללא זכויות סוציאליות. אך בישראל עסוקה הקואליציה בבליץ חקיקה דיקטטורי, ואין לה כנראה פנאי או קשב לכמה מאות עובדים מוחלשים שיאבדו את מקור פרנסתם.

קבוצת הפייסבוק של שליחי וולט, בהשתתפות עובדים מפורטים ושאינם מפורטים, גדושות כיום בדיונים בין השליחים. בקרב המפורטים יש הסבורים שאיבדו את עבודתם בגלל העסקת פליטים ועובדים זרים. גם זו שיטה קפיטליסטית ישנה-נושנה: להסית את העובדים זה נגד זה על בסיס גזעני. השליחים עוסקים אפוא במאבקים פנימיים, במקום להתאחד ולדרוש העסקה ישירה ותנאים נאותים לכולם.

בריאיון לעיתונאי "כאן" שאול אמסטרדמסקי, שעסק ברובו בהיבט הצרכני של וולט, אמרה המנכ"לית אשכול בתשובה לשאלה על רווחיות החברה: "התעשייה שלנו באופן כללי היא תעשייה עם רווחיות נמוכה". אמסטרדמסקי אתגר אותה: "זה מצחיק לומר חברה עם רווחיות נמוכה. חברת האם שלך, 'דורדאש' האמריקאית, מרוויחה 300 מיליון דולר ברבעון". אשכול השיבה: "וולט ודורדאש הן חברות צמיחה, זה אומר שהחברה לוקחת את הרווחים ומשקיעה אותם במדינות אחרות כמו גרמניה ויפן והיא מאמינה שזה יניב לה רווחים בהמשך". כלומר, הרווחים שסוחטת וולט ישראל מעבודתם של השליחים אינם מושקעים בכלכלה הישראלית, אלא מיוצאים להשתלטות על שווקים במדינות אחרות.

אך יש אלטרנטיבה לניצול בדגם וולט: ברחבי העולם קמו בשנים האחרונות חברות משלוחים והסעות בבעלות קואופרטיבית, וזאת ביוזמה של עובדים שמאסו במודל החמסני של וולט, "אובר" ובנות דמותן. שליחי וולט אינם חייבים להיות כפופים לאלגוריתם ניהולי "חדשני", אשר נועד להגדיל את הערך העודף שמשלשלים לכיסם בעלי ההון. אך כדי לקחת את הכוח לידיהם, הצעד הראשון הוא – להתאגד.

חברת המשלוחים הבינלאומית "וולט" הציבה בשבוע שעבר אולטימטום בפני 500 משליחיה בישראל: או שיפתחו תיקים במס הכנסה כעצמאים, או שתיחסם גישתם לישומון החברה – צעד שמשמעותו בפועל היא פיטורים.

החברה, בראשות המנכ"לית ליאור אשכול, טוענת באופן ציני כי השליחים הם "עצמאים". זאת על אף שאינם שולטים בעבודתם או בתשלום של הלקוח עבורה, ולמרות שהם מחויבים ללבוש את מדי החברה הממותגים. המודל הכלכלי הקבלני של החברה מגדיל את שולי הרווח של בעלי המניות על חשבון בטיחות השליחים וזכויותיהם הסוציאליות: כעצמאים לכאורה, משליחי וולט נשללים ימי מחלה, חופשה והבראה להם זכאים עובדים בחוק.

האולטימטום הגיע לאחר כמה פרשיות מתוקשרות של וולט ישראל מול חברות קבלן דרכן הועסקו השליחים. קבלנים אלה העלימו מס בשווי מיליוני שקלים, ואחד מהם גנב מהשליחים כספים שלכאורה הופקדו עבורם בקרנות פנסיה. חברת וולט, שתדמיתה הציבורית ספגה מהלומות בשנים האחרונות, על אף צמיחתה המהירה בזמן משבר הקורונה, מנסה להציג כיום "עסקים כרגיל" ולהוריד פרופיל תקשורתי ככל הניתן.

השבוע נהרג שליח וולט כבן 40 בצומת הרחובות איינשטיין-לוי אשכול בצפון תל אביב. הידיעה זכתה בכותרות שוליות, כרגיל, והחברה אפילו לא פרסמה תגובה מטעמה. חיי השליח שקופים לגמרי, ואיש לא ישלם מחיר על מותו.

מקרה עצוב זה אינו מפתיע. וולט סופגת ביקורת רבה כתוצאה ממקרים חוזרים ונשנים של נהיגה פרועה מצד שליחיה, אשר מסכנת את השליחים עצמם נוסף להולכי רגל על מדרכות ובמעברי חציה. נהיגה מסוכנת זו, כפי שכתבתי בעבר ב"זו הדרך", היא תוצאה של הניהול האלגוריתמי של וולט, המתמרץ את השליחים לבצע כמה שיותר משלוחים בכמה שפחות זמן. מנכ"לית החברה אשכול הבטיחה "להפסיק את ההתקשרות" עם כל שליח שייתפס נוהג בפראות – תגובה אופיינית למעסיקים, המטילים את האשם על העובד כפרט במקום להתמודד עם הבעיה המבנית.

אף על פי כן, נוהג המחוקק הישראלי בוולט בכפפות משי ונמנע מהטלת הגבלות חוקיות משמעותיות על החברה. בכמה

הפעיל טל שדות ומתכנן הערים טל אלסטר מציגים את פרק הדיור במסמך החזון (צילום: זו הדרך)

פעילים בת"א מגבשים חזון עירוני חדש לקראת הבחירות המקומיות

השמאל והעיר הגדולה

תושבים בתקופת עבודות תשתית. לדברי ואקנין, "הבנייה החדשה צפויה להגדיל דרמטית את כמות המכוניות הפרטיות בעיר ולהחריף את המשבר התחבורתי. חיוני לקדם פתרונות מהירים בעתיד הקרוב, ולא להמתין להשלמת העבודות על הרכבת הקלה".

הפעיל טל שדות ומתכנן הערים טל אלסטר הציגו יחד את פרק הדיור. בין היתר דנו בהצעות לקידום דיור ציבורי; מאבק בהשכרה קצרת-טווח לתיירות; קידום ארנונה פרוגרסיבית; וצמצום גודל הדירות הנכונות בעיר, תוך העדפה של דירות קטנות ובינוניות למגורים. לדברי שדות, "דיור זו זכות יסוד. כדי להבטיח אותה לכל התושבים, על העירייה להתערב באופן פעיל ואף אגרסיבי בשוק הדיור".

החוקר ד"ר אורי אנוברג והפעיל הסביבתי מור גלבוע הגישו את פרק הסביבה הכולל בין היתר הצעות להגדלת התקציב העירוני להיערכות למשבר האקלים, תוכנית נטיעת עצים רחבת היקף, והכנסת שיקולי סביבה ואקלים לכל הפרויקטים העירוניים. כמו כן מציע הפרק לעודד חקלאות עירונית בחצרות ובגינות בעיר.

את פרק החינוך הציגו המחנך אדם אלי וחבר המועצה עו"ד אמיר בדראן. על העירייה, אמרו, להפנות תקציבים לסגירת הפערים הגדולים הקיימים במערכת החינוך בעיר בין הצפון לדרום, ובמיוחד בין תל אביב ליפו. הם תקפו בחריפות את מדיניות הסגורגציה בחינוך שמנהלת העירייה כלפי הילדים של מבקשי המקלט ומהגרי העבודה.

בסיום הכנס קראו המארגנים למשתתפים ולציבור הרחב להגיב על מסמך החזון, והביעו תקווה לשפרו הודות לדיון עם תושבות ותושבים משכונות שונות. עוד ציינו כי בכונתם לגבש תוכניות מפורטות לכל רובע בעיר, בהתאם לאופיו ולצרכים של תושביו.

אסף טלגם

בחנות הספרים "רידינג" בתל אביב נערך השבוע (8.5) כנס רב משתתפים תחת הכותרת "השמאל והעיר הגדולה". במרכז הכנס עמד מסמך המציע חזון עירוני חדש לתל אביב, אותו גיבש בשנה וחצי שחלפו צוות חשיבה שהתכנס במועדון "הגדה השמאלית". המסמך כולל התייחסות לתחומי הדיור, התחבורה, החינוך, הסביבה והדמוקרטיה העירונית. בגיבוש החזון לקחו חלק מתכנני ערים, אנשי אקדמיה ופעילים חברתיים ופוליטיים משכונות שונות בעיר – בהם חברי מק"י, חד"ש ו"אנחנו העיר". בכנס השתתפו חברי המועצה מסיעת "אנחנו העיר": שולה קשת, עו"ד אמיר בדראן ועו"ד מוריה שלומות, וכן ח"כ לשעבר ד"ר דב חנין. את האירוע הנחתה מזכירת סניף חד"ש בתל אביב, עו"ד נועה לוי.

כל אחד מפרקי מסמך החזון כולל שני חלקים: רפורמה ומהפכה. תחת הכותרת "רפורמה" מפורטים הצעדים הראשוניים שניתן לקדם כבר עכשיו, ואילו תחת הכותרת "מהפכה" מפורטות תוכניות ארוכות טווח לשינוי פני העיר. פעיל מק"י יוני לבנה הציג את פרק החזון הדמוקרטי. לדבריו, "עיריית תל אביב-יפו מנוהלת כבר עשרים שנה כמופע של איש אחד. למרות הצהרותיה היפות, העירייה דוחקת כבר שנים את התושבות והתושבים, את נציגי הציבור והשכונות מלקיחת חלק אמיתי ופעיל בקבלת ההחלטות". הוא הציג את התוכניות לחיזוק מועצת העיר ולהגברת השקיפות בעירייה, וכן להעמקת את המעורבות הדמוקרטית של התושבים בניהול העיר דרך הפעלה מחדש של ועדי השכונות ושיתוף התושבים בתהליכי גיבוש התקציב.

את פרק התחבורה הציגו מתכננת הערים דניה ואקנין וכן זוגה, הפעיל הסביבתי דרור בוימל. בתוכנית: פיתוח נרחב של נתיבי תחבורה ציבורית (נת"צ); צמצום השימוש ברכב פרטי בעיר; רגולציה של קורקינטים ואופניים חשמליים; והגנה על

פושפה קמאל וק.פ. שרמה אולי, ראשי שתי המפלגות הקומוניסטיות הגדולות בנפאל (צילום: הומניטה)

נפאל: פילוג בין הקומוניסטים בצל המשבר

ראשון לקראת איחוד כל הכוחות הפוליטיים הקומוניסטיים. לבד מהמפלגות הקומוניסטיות שבהנהגת פרצ'נדה ואולי, ישנה גם המפלגה הקומוניסטית הנפאלית הסוציאליסטית המאוחדת, שהייתה אף היא חלק מהמפלגה המאוחדת ששברה חיים.

אחדות על הנייר או הפקת לקחים?

יו"ר המפלגה הקומוניסטית הנפאלית הסוציאליסטית המאוחדת וראש הממשלה לשעבר, מדהב קומאר נפאל, נאם באירוע לציון יום ההקמה של המפלגה הקומוניסטית הנפאלית, והכריז: "הקומוניסטים הנפאלים לא זקוקים לאחדות על הנייר. לא תתיכנן אחדות אמיתית ללא דיון לעומק בקווים העקרוניים המשותפים: כלומר, מהו השינוי שהקומוניסטים רוצים לחולל עכשיו בנפאל?".

עם זאת הדגיש קומאר: "האיחוד יצליח אך ורק לאחר שנלמד מטעויות העבר. הוא לא נחוץ כדי לשמש פלטפורמה ציבורית להגברת כוחם הפוליטי של פרצ'נדה ואולי".

רבים בשמאל הנפאלי מטילים ספק בטענה שהופקו לקחים רעיוניים ופוליטיים מניסיון השנים האחרונות. לדוגמא, במאמר ב"קטמנדו פוסט" כתב העיתונאי טיקה ר. פרדאן כי ההצעה "לאחד את השורות" אינה אלא ניסיון נוסף של פרצ'נדה לשקם את מעמדו, לאחר שנאלץ להציע ויתורים גדולים למפלגות הימין כדי לשמור על כסאו.

בין אם הקריאה לאחדות היא כנה ובין אם לאו – התחזקות הימין הנפאלי היא קריאת תיגר ברורה על הקומוניסטים. זו הזדמנות לאחד שורות ולדון לעומק בשינוי הפוליטי שהם מציעים לעם הנפאלי.

השילוב בין המשבר הכלכלי החמור, המשבר הפוליטי וקרבות הבוץ בין המפלגות הקומוניסטיות מאיים לבטל את הישגי המהפכה שבשנת 2008 שמה קץ למשטר המלוכני במדינה. רבים סבורים שרק אחדות של הכוחות הקומוניסטיים תוכל להביס את הריאקציה המרימה כיום את ראשה.

בבחירות שנערכו לאחרונה בכמה ממחוזות נפאל, בעקבות התפטרותם של חברי פרלמנט, לא ניצח שום מועמד מטעם המפלגות הקומוניסטיות הגדולות. להפתעתם של רבים במדינה האסיאתית, נבחרו אך ורק מועמדי ימין. בעקבות תוצאות הבחירות, נפגשו פושפה קמאל (המכונה "פרצ'נדה") וק.פ. שרמה אולי, ראשי המפלגות הקומוניסטיות-מאויסטיות והקומוניסטיות מרקסיסטיות-לניניות, כדי לדון במצב הפוליטי ובשאלת אחדות הקומוניסטים.

לקומוניסטים רוב, אבל הנשיא שנבחר ימני

המפגש נערך לאחר פירוק ממשלת האחדות המורכבת משתי המפלגות הקומוניסטיות בעקבות חילוקי הדעות שנתגלו ביניהן בנושא זהות מועמדן המשותף לנשיאות. בבחירות שנערכו ב-9 במאוס זכה מועמד מפלגת הקונגרס הימנית ב-65% מהקולות באסיפה הבוחרת, המורכבת מנציגיהם של הפרלמנטים המחוזיים והפרלמנט הארצי. לעומת זאת, מועמד המפלגה הקומוניסטית המרקסיסטית-לנינית לנשיאות זכה ב-36% בלבד מהקולות. הכישלון צורב במיוחד שכן הנשיא הקודם היה מנהיגה של אחת המפלגות הקומוניסטיות, ולכלל הכוחות הקומוניסטיים (שבע מפלגות בסך הכל) כ-56% מהצירים בגוף הבוחר.

למרות פירוק ממשלת האחדות, הצליח פרצ'נדה לשמור על ממשלתו באמצעות תמיכה פרלמנטרית מצד מפלגת הקונגרס ואף הימין המלוכני – שהיה בעבר אויבו המושבע.

כהונתו של פרצ'נדה בראשות הממשלה רצופה כישלונות פוליטיים, ובראשם – התפרקות הברית עם אולי ומפלגתו והתחזקות הימין המלוכני והימין הליברלי. יתר על כן, מזה חצי שנה לא הצליחה הממשלה לחוקק ולו חוק אחד, בשל היריבות הקשה בין הסיעות הקומוניסטיות בפרלמנט ואי-ההסכמה עם השותפים הימניים התומכים בממשלה.

לפי הדיווחים בעיתוני קטמנדו, בפגישתם דנו פרצ'נדה ואולי בצורך להחיות את המפלגה הקומוניסטית הנפאלית – ניסיון קודם לאיחוד כוחות הקומוניסטים שכשל תוך זמן קצר. בפגישתם שוחחו על הקמת "חזית סוציאליסטית" כצעד

גלעדי, קמינר, פרומר, מעוז ושמש-פורשנר באירוע השקה לספרו של מרקס בגדה השמאלית (צילום: זו הדרך)

השקת התרגום של 'לביקורת הכלכלה המדינית - מבוא והקדמה' מאת מרקס

חיבור מכונן של הפילוסופיה המרקסיסטית

לאינדיבידואליזם תיאר את התמונה הכללית של הקיום האנושי – בייחוד של החברה הקפיטליסטית.

מי מושל בחברה הבורגנית

בדומה למנחה, גם מתן קמינר התייחס באירוע ההשקה למועדון הגדה השמאלית "המחזיר אותי עשרות שנים אחורה, אל החוג למרקסיזם שנערך כאן". "זה הנוף הפוליטי וההגותי שלי. לצערי באקדמיה הישראלית עדיין לא שמעו שהמרקסיזם חזר לאופנה, אבל ההשתתפות רחבת ההקף בערב זה מצביעה על המגמה", הוסיף.

לדעתו, החיבור של מרקס מציב שתי שאלות: "מהם גבולות ההון ומהם גבולות התיאוריה". הוא ציטט מתוך התרגום החדש (עמ' 65): "בחברה הבורגנית ההון הוא העוצמה הכלכלית המושלת בכל. הוא מוכרח להיות נקודת הפתיחה ונקודת הסיום". עם זאת, ישנן תופעות שאינן נשלטות לחלוטין בידי ההון.

אילת מעוז, חברת מזכירות חד"ש הארצית ופוסט-דוקטורנטית באוניברסיטת חיפה, דנה בסתירה הקפיטליסטית היסודית בין הון לעבודה, והדגישה את תרומתו של מרקס להבנת העבודה השכירה המודרנית. היא ציטטה מתוך התרגום החדש (עמ' 60): "נראה שהעבודה היא קטגוריה פשוטה לגמרי. בכללותה, בתור עבודה בכלל, גם הדימוי שלה עתיק יומין. ובכל זאת, 'עבודה' היא קטגוריה מודרנית".

אחרון הדוברים, המתרגם גלעדי, הוסיף: "מקובל לטעון כי המרקסיזם הוא פילוסופיה, אך קרל מרקס הפסיק לכתוב חיבורים פילוסופיים לפני שהגיע לגיל שלושים. בבגרותו כתב ספרי כלכלה, חיבורים בהיסטוריה ובסוציולוגיה וכמובן גם כתבים פוליטיים. קשה למצוא בכתבי מרקס הבוגר חיבורים שהוקדשו במיוחד לפילוסופיה. יוצאים מן הכלל בהקשר זה הם המבוא וההקדמה לביקורת הכלכלה המדינית". "ההון הוא הגורם המכריע בקפיטליזם ובספר זה מוצגת המתודולוגיה של מרקס בהבנת התופעה", הדגיש.

אירוע ההשקה לספר "ביקורת הכלכלה המדינית: מבוא והקדמה" מאת קרל מרקס התקיים ביום רביעי שעבר (3.5) באולם המלא מפה לפה של הגדה השמאלית בתל-אביב. הספר פורסם באחרונה, לראשונה בעברית, בהוצאת מאגנס ובתרגומו של ד"ר טל מאיר גלעדי.

באירוע השתתפו ד"ר אילת מעוז (אוניברסיטת חיפה), ד"ר מתן קמינר (האוניברסיטה העברית), ד"ר נווה פרומר (אוניברסיטת תל-אביב), המחנך רענן שמש-פורשנר והמתרגם גלעדי, פוסט-דוקטורנט באוניברסיטה העברית.

"המבוא לביקורת הכלכלה המדינית", שמרקס כתב ב-1857, נגנז ולא ראה אור בחייו. הוא שרד רק כטיוטה, ונותר ניסיונו היחיד של מרקס לנסח באופן שיטתי את הנחות היסוד הפילוסופיות לעיסוקו בכלכלה, בהיסטוריה ובסוציולוגיה. זה תרגומו הראשון של חיבור זה לעברית.

"ההקדמה לביקורת הכלכלה המדינית", שראתה אור לראשונה ב-1862, מכילה דיון פילוסופי משלים ביחסים בין הכלכלה לבין הפוליטיקה וחיי הרוח. זה חיבור פולמוסי חריף ובו כלול המשפט הנחשב תמצית המטריאליזם של מרקס: "לא תודעת בני האדם קובעת את הווייתם, אלא להפך – הווייתם החברתית היא שקובעת את תודעתם".

התמונה של הקיום האנושי

בפתיחת האירוע ציין המנחה רענן פורשנר כי כמתבגר עשה את צעדיו הראשונים בהכרת המרקסיזם בגדה השמאלית. לאחר שהציג את משתתפי הערב, הוסיף: "למרות שהספר לא ראה אור בחייו של מרקס, הטקסט מבריק. התרגום מופלא – לשונית ופוליטית".

ראשון הדוברים, נווה פרומר, הדגיש: "מרקס היה אלרגי למילה פילוסופיה. הוא ראה בה אידיאולוגיה שמרנית ואף א-היסטורית. אך כדברי [לואי] אלתוסר בספרו 'בשביל מרקס', שאף אותו תרגם טל [גלעדי], מרקס הציג לא רק ראייה חדשה של ההיסטוריה – הוא גם יסד פילוסופיה חדשה".

לדבריו, מרקס ראה באינדיבידואליזם הבורגני "גישה לא נכונה. למרות הכל, הוא כתב פילוסופיה ובניגוד

סרטים של סמירה סרייה בגדה השמאלית

אתמול / איתן קלינסקי

אתמול עם שחר
מתחת לקולו המתמר של המואזין
מעל הסקול הממקד שמשקלו מחצית הטון
מדי פלאו את כל קרני השמש מאחורי ההרים
נסרו את כל גוני הקשת בענן
פתחו את כל סכרי מעינות תהום
ואטמו את אות הברית
אשר נתן אלהים בינו ובין כל בשר על הארץ.

אתמול עם שחר
מתחת לקולו הכבוי של המואזין
מדי, חיל בצח"ל, שרפו את כל נופי –
שהורי ארגו לי ביד מיבלת בועה נוטפת –
והפכה לעיר נחרבת
מאש עופרת של סקול ממקד שמשקלו רק מחצית הטון.

אתמול עם שחר
מתחת לקולו של המואזין
מעל הסקול הממקד שמשקלו האמיר לטון
מדי מחקו את כל המלים וכל האהבות,
חמשו ילדים פלשתינאים
גיסו פעוטות למחר עוין
נטעו בפצעייהם הפתוחים עצי נקם
אשר משרשיהם יצלו גזעי רוש ולענה ותדעל שגאת חנם.

אתמול עם שחר
מתחת לשמים ריקים מאלהים ומלאכים
ידי בקשו לשוא לגזור
יריעת שמים קטנה
צבועה בטוהר תפלותיו של סבא
שבנה את ביתו
וחרש את נירו הראשון
על גדות מעינות הירקון
טרם בטנו בשלמת בטון
בפתחה של מאה שחלפה.

השיר נכתב בתום שירות מילואים בשטחים הפלסטיניים
הכבושים בשנת 1970

סמירה סרייה (צילום מתוך הסרט "מות המשוררת")

שני סרטים קצרים של השחקנית, הבמאית והיוצרת סמירה סרייה יוקרנו במועדון הקולנוע בגדה השמאלית: "פוליגרף" ו"סמירה". ההקרנה, בהשתתפותה של סרייה, תתקיים ביום שלישי, 23 במאי, בשעה 20:00.

סרייה נולדה בחיפה ב-1975. בגיל 19 עברה לירושלים ולמדה סיעוד באוניברסיטה העברית. בהמשך עבדה כאחות במשרה מלאה בבית החולים איכילוב בתל-אביב בתחום אונקולוגיה-המטולוגיה. היא עבדה גם כמורה וכמדריכה בבית-הספר האקדמי לאחיות שבמרכז הרפואי ת"א. תשוקה וכישרון למשחק היו לה כבר בגיל צעיר, כאשר הופיעה בפני בני משפחתה. אך רק ב-1997 התנסתה לראשונה בחוויית תיאטרון של ממש כאשר השתתפה בסדנת משחק במתנס"ס בלוד בהנחיית השחקן יונתן צ'רצ'י. ב-1998, כשעברה להתגורר בתל אביב, החלה מעורבותה בתרבות תיאטרון הפרינג' המקומית. השתתפה בסדנאות למשחק והופיעה במגוון סגנונות. אז גם גילתה את כישוריה לכתוב שירי ראפ. סרייה למדה קולנוע באוניברסיטת תל-אביב, ומ-2008 היא נוטלת חלק כשחקנית בסרטי קולנוע, בהפקות טלוויזיה ובהצגות תיאטרון.

יוסי אבו

ארכיון מקוון של השמאל

קבוצת פעילים גייסה תוך שלושה ימים את המשאבים הדרושים להקמת אתר אינטרנט המוקדש לתולדות השמאל בישראל. בין היוזמים: ענת מטר, שגיא שפר, לינא דלאשה וערן טורבינר.

בקול קורא שפורסם נכתב: "האתר יוקיר את פועלן ופועלם של חברות וחברים, קבוצות, תנועות ומפלגות שנאבקו בעשרות השנים האחרונות לצדק, לשוויון ולשלום עם העם הפלסטיני וכל עמי האזור". האתר יתמקד "בעיקר באלה שנאבקו בעד סוציאליזם ונגד הציונות, הכיבוש והאפרטהייד".

שבוע שיר / לריסה מיכלר

תשליל / אלפרד כהן

כל החיים הם בית אחד:
ילד אוהב במצלמה
מכונן זיית
מושיב את סבו, מעמיד ברכע
את סבתו שתסתיר
את האור המסנוור מהחלון
שלא ישרף הנגטיב.

למען ביטחון תזונתי

יום הניצחון על גרמניה הנאצית:

נמשיך במאבק למען דמוקרטיה אמיתית

"נמשיך להיאבק למען הדמוקרטיה ונוסיף לקחת חלק במחאה נגד ההפיכה המשטרית של ממשלת הימין". כך אמר עאדל עאמר, מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י), באירוע לציון יום הניצחון על גרמניה הנאצית שנערך ביער הצבא הסובייטי (6.5). "נמשיך בתפקידנו בהגנה על הדמוקרטיה – דמוקרטיה אמיתית, דמוקרטיה עמוקה בלי כיבוש, דמוקרטיה עם זכויות לאומיות ואזרחיות למיעוט הפלסטיני בארץ. אי אפשר לטעון שישראל דמוקרטית כאשר חוק אפרטהייד כמו 'חוק הלאום' נמצא בספר החוקים. דמוקרטיה לא יכולה להתקיים יחד עם רמיסה של זכויות האדם העובד. כאשר שני מיליון ישראלים חיים בעוני – זה ניגוד מוחלט לדמוקרטיה", הדגיש.

מזכיר מחוז ת"א-יפו של מק"י, אלי גוז'נסקי, ציין בדבריו: "כיום, כאשר הפשיזם מרים את ראשו בישראל ומאות אלפי ישראל מפגינים ברחובות כבר ארבעה חודשים, צריך ללמוד מהמאבקים ההרואיים נגד הפשיזם".

המשפטן ד"ר דב חנין, חבר הנהגת מק"י, ציין כי בתנועה נגד הפשיזם, אשר מאיים על שאריות המרחב הדמוקרטי, לא עשו מה שנחוץ כדי לחבר אליה את הציבור הערבי.

מאז שנות ה-50 מציינים חברי המפלגה הקומוניסטית הישראלית ושוחרי דמוקרטיה אחרים את יום הניצחון על גרמניה הנאצית ביער ע"ש הצבא הסובייטי בהרי ירושלים. לאחר טקס הנחת הזרים ליד המצבה, השתתפו מאות הנוכחים, יהודים וערבים, בפיקניק עממי.

עשרות עמותות הסיוע במזון הפועלות ברחבי הארץ בקרב יהודים וערבים פנו אל שר הרווחה יעקב מרגי (ש"ס) בדרישה לתקצב את המאבק בחוסר ביטחון תזונתי. זאת, נוכח התעלמות ממשלת הימין מהבטחות הבחירות שלה בעת הדיונים על התקציב.

לפי נתוני המוסד לביטוח לאומי ל-2021, בישראל חיים יותר מ-1.6 מיליון איש (19% מהאוכלוסייה), 665 אלף ילדים (21%) ו-522 אלף משפחות (16%) באי ביטחון תזונתי. לפי נתוני הארגון לתת ל-2022, בישראל חיות 312 אלף משפחות באי-ביטחון תזונתי חמור. התקציב הדרוש לטיפול בבעיה עומד על כ-5 מיליארד שקל. בפועל נופל עיקר הנטל על כתפי מאות העמותות הפועלות בחברה האזרחית ומחלקות מזון בשווי המוערך ביותר ממיליארד שקל בשנה.

אי-ביטחון תזונתי הינו הסממן החמור ביותר של העוני, המתבטא בהיעדר נגישות סדירה לתזונה בסיסית הנדרשת לקיום מאוזן ותקין. פגיעה בביטחון התזונתי, משמעה פגיעה בשאר תחומי החיים: ללא תזונה מספקת, אדם אינו יכול לתפקד כהלכה; ילד אינו יכול ללמוד כראוי בבית הספר ללא כריך או ארוחת בוקר מזינה; ותינוק לא יתפתח ללא מזון ראוי ומתאים.

מנכ"ל הארגון לתת, ערן וינטרוב, מסר: "למי שטרם הפנים, אנחנו במצב חירום חברתי-כלכלי. עליית מחירי מוצרי המזון והצריכה, הדלק והאנרגיה, התפרצות האינפלציה ועליית הריבית - כל אלה עלולים למוטט את האוכלוסיות החיות בעוני. לפי הערכות שמרניות, הן יגרמו גם להידרדרות של אלפי משפחות נוספות למצוקה כלכלית. אנחנו קוראים לממשלה להציב את הנושאים החברתיים במקום גבוה בסדר העדיפויות הלאומי. אנו מצפים לתמיכה ממשלתית מהותית בפעילות מאות עמותות מזון המסייעות ליותר מ-100 אלף משפחות נזקקות. עליית המחירים והמצב הכלכלי המתבטא גם בירידה בתרומות, מאיימים על יכולתן להמשיך ולפעול".

האיחוד האירופי ביטל טקס רשמי

בישראל כדי למנוע נאום של בן גביר

שגרירות האיחוד האירופי בישראל ביטלה השבוע (8.5) את קבלת הפנים הדיפלומטית והטקס הרשמי שתוכננו להתקיים בתל אביב לרגל "יום אירופה". זאת, בשל התעקשותו של השר לביטחון לאומי, הגזען איתמר בן גביר, לנאום באירוע. בעקבות ההחלטה התקיים האירוע ללא נאומים, ובמקומם נערך מופע תרבות פתוח לציבור. "איננו מעוניינים לתת בימה למי שעמדותיו סותרות את ערכי האיחוד", נמסר בהודעה מטעם השגרירות.

מועדון הגדה השמאלית

אחד העם 70, ת"א

חודש מאי במועדון הקולנוע בימי חמישי

"סיעור-מוחות" / דאגלס טרומבל

11.5 בשעה 20:00; מרצה: דורון פייסיק

"ריטה, סו ובוב גם הוא" / אלן קלארק

18.5 בשעה 20:00; מרצה: מושון סלמונה

"פוליגרף" ו"סמירה" / סמירה סרייה

25.5 בשעה 20:00, בהשתתפות הבמאית

השבוע באתר "זו הדרך"

התקדמות במאבק הסגל הבכיר באקדמיה, דו"ח אמנסטי על טכנולוגיית זיהוי פנים, הסופר ישי שריד תורם את כספי פרס שר התרבות לפורום המשפחות השכולות, ועוד...

zoha.org.il

החזית הדמוקרטית לשלום ושוויון - חד"ש
אבלה על לכתו של פרופ' יוברט לו יון
שנמנה עם מייסדי החזית
ומשתתפת בצער המשפחה

ח"ד 26205, ת"א 6126102, טל' 03-6293944, zohaderekh@gmail.com

אתר זו הדרך zoha.org.il מק"י: maki.org.il info@maki.org.il